

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ГРУЗИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ SEU
(ГРУЗІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
(НІМЕЧЧИНА)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА»**

**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
П'ЯТНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
(10-11 вересня 2026 р.)**

*Присвячена 60-річчю кафедри економіки підприємства та
організації підприємницької діяльності*

Одеса-ОНЕУ
2026

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
ODESA NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY
GEORGIAN NATIONAL UNIVERSITY SEU
(GEORGIA)
UNIVERSITY OF THE HIGHER SCHOOL OF BUSINESS
(POLAND)
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
(GERMANY)
KYIV NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY
LVIV UNIVERSITY OF TRADE AND ECONOMICS
NATIONAL UNIVERSITY «ODESA POLYTECHNIC»**

**ENTERPRISE ECONOMICS: MODERN PROBLEMS OF
THEORY AND PRACTICE**

**PROCEEDINGS
OF THE FIFTEENTH INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE
(September 10-11, 2026)**

*Dedicated to the 60th anniversary of the Department of Economy of
enterprise and Business Organization*

Odesa – ONEU
2026

УДК 334.716 (043.2)
Е 40

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції

Укладач:

Грінченко Р.В. – доктор економічних наук, професор.

Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики:
Матеріали п'ятнадцятої міжнар. наук.-практ. конф., 10-11 вересня 2026 р.
Одеса: ОНЕУ, 2026. 413 с.

Для здобувачів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників управлінської діяльності підприємств та організацій.

Одеський національний економічний університет, 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кужелєв М.О. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	18
Слепцова Л.П. ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ САДІВНИЦЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	20
Шульга О. А. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРОЦЕДУР КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	22
Швець Р.В. МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У БЕЗПЕКОВОМУ ВИМІРІ	24
Соловей І.С. ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПОСЛУГ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА	26
Семенова К. Д. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	28
Степасюк Л.М., Старомінський В. Б. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	30
Кукса В. М., Булава Д. А. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ЗАКЛАДІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	32
Кукса В. М., Курченко Л. В. МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	34
Куцик В.І., Душенко О.А. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ЕКЗИСТЕНЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ	36
Рева С.В. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	38
Нікішина О.В. МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ РИНКУ БОРОШНОМЕЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ	40
Грицина Л.А. ВЕКТОРИ ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	42

Гузенко О.П. ОКРЕМІ АСПЕКТИ СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ НА ПЛАТФОРМІ ESG- СТРАТЕГІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	365
Задоя О.А. ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	367
Прокопчук О. Т. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	369
Колеснік Т.В. ПРИНЦИПИ ТА ФУНКЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ESG-СТРАТЕГІЇ	371
Крамський С.О., Вербицький Д.В. ІНДЕКС АВТОНОМНОСТІ КЛАСТЕРУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ ESG ТРАНСФОРМАЦІЇ	373
Ципляк П.С. СПІВВІДНОШЕННЯ СПРОСТУВАННЯ ФРАУДАТОРНИХ ДІЙ ТА ПРЕЗУМПЦІЇ ПРАВОМІРНОСТІ ПРАВОЧИНУ	375
Базалійська Н.П. ESG-СТРАТЕГІЯ ЯК ДОМІНАНТНИЙ ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	377
Кириченко С.О. BUILDING BUSINESS RESILIENCE IN THE FACE OF CONTEMPORARY CHALLENGES	379
Филик А.І. STRATEGIC GUIDELINES FOR BUSINESS DEVELOPMENT BASED ON ESG PRINCIPLES	381
Адонін А.Ю. STRATEGIC MEASURES TO ENSURE THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF AN ENTERPRISE IN A CLIMATE OF UNCERTAINTY	383
Поліщук І.Р., Приймак Ю.М. ВІДНОВЛЕННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ПІСЛЯ ЗАБРУДНЕННЯ В РЕГІОНАХ: СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА	385
Соломонко Д.О., Фітьо А.М. ESG-СТРАТЕГІЇ ТА ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ СТІЙКОСТІ АГЛОМЕРАЦІЙ	387
Ткаченко І.П. ESG-СТРАТЕГІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ	389
Нижниченко Я.Є. УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ В СИСТЕМІ ESG-СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА	391
Губанов М. С. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ	393
Задворних С., Єрьомін Д., Снетков О. ІНТЕГРАЦІЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ ТА ESG-МОНІТОРИНГУ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ СТІЙКІСТЮ БІЗНЕСУ	395

ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Сучасне підприємство функціонує як відкрита система, ефективність якої дедалі більше залежить від зовнішніх змін: геополітичної нестабільності, порушення логістики, коливань цін, дефіциту кадрів, цифровізації та трансформації споживчої поведінки. За таких умов економічна стійкість – це не просто уникнення збитків, а здатність зберігати ключові функції, адаптувати ресурси й процеси до шоків та відновлювати потенціал розвитку.

Для українських підприємств ця проблема має особливе значення. За оцінкою RDNA5, станом на кінець 2025 р. прямі збитки від руйнувань в Україні перевищили 195 млрд дол. США, а потреби у відновленні та реконструкції на наступне десятиліття оцінено майже у 588 млрд дол. США. Водночас у документі наголошено, що приватний сектор демонструє значну стійкість, а розкриття його інвестиційного потенціалу залежатиме від покращення бізнес-середовища, доступу до фінансування, подолання кадрових обмежень та наближення виробництва до зелених і цифрових стандартів ЄС [1].

Отже, економічна стійкість формується на перетині внутрішнього потенціалу та здатності реагувати на зовнішні зміни і охоплює виробничу безперервність, оборотний капітал, гнучкість постачання, диверсифікацію збуту, кадрову спроможність і якість управління. За даними EBRD (2025), більшість українських МСП працювали в режимі обережного збереження діяльності: 90% активних підприємств функціонували на повну потужність, проте 41% скорочували персонал, а лише 17% фіксували зростання прибутку. Головними викликами залишались кадровий дефіцит, непередбачуваність середовища, падіння попиту та зростання витрат [2].

На нашу думку, механізм забезпечення економічної стійкості підприємства має формуватися за кількома взаємопов'язаними напрямками. Перший – фінансовий: підтримання ліквідності, формування резервів, контроль боргового навантаження та диверсифікація джерел фінансування. Другий – виробничо-операційний: створення альтернативних каналів постачання, страхових запасів критичних ресурсів, резервних енергетичних потужностей і можливостей оперативного переналаштування виробництва. Третій – ринковий: диверсифікація товарного портфеля, клієнтської бази та географії продажів, що зменшує залежність від окремого сегмента ринку. Четвертий – організаційно-технологічний: цифровізація процесів, розвиток компетентностей персоналу та впровадження сценарного управління.

Практична оцінка економічної стійкості має спиратися не на один узагальнюючий показник, а на систему індикаторів. Вона має охоплювати

ліквідність, фінансову автономію, оборотність капіталу, рентабельність, залежність від критичного імпорту та ключових контрагентів, наявність резервних потужностей, енергетичну автономність, кадрову стабільність і цифрову зрілість. При цьому важливо відстежувати динаміку їх змін, що дозволяє виявляти вразливості завчасно, а не реагувати на вже реалізовані загрози.

Управління стійкістю доцільно будувати як безперервний цикл із трьох взаємопов'язаних етапів: попередження ризиків, поглинання негативного впливу та адаптаційного відновлення. При цьому підприємство має знаходити баланс між поточною економічною ефективністю і створенням резервів. Надмірна орієнтація на скорочення запасів, мінімізацію персоналу або залежність від одного найдешевшого постачальника може знижувати витрати у стабільний період, але одночасно посилювати вразливість до криз. Тому управлінські рішення мають враховувати не тільки прямі витрати, а й можливу вартість простоїв, втрати ринку та відновлення порушених бізнес-процесів.

Окрему роль відіграє цифрова складова стійкості. За даними OECD, МСП становлять 99,9% підприємств України, забезпечують 81,6% зайнятості та 70,2% доданої вартості, однак рівень цифровізації малого бізнесу залишається нижчим, ніж у великих компаній. Оскільки цифрові технології одночасно підвищують продуктивність, розширюють канали збуту і посилюють стійкість до криз, цифровізацію доцільно розглядати не лише як модернізацію, а як елемент управління ризиками та безперервністю бізнесу.

Таким чином, в умовах трансформації зовнішнього середовища пріоритетом підприємства має бути не максимізація короткострокового результату, а формування здатності зберігати критичні функції та швидко перебудовуватися без втрати стратегічного потенціалу. Економічно стійким є підприємство, яке поєднує фінансову дисципліну, гнучку виробничу систему, диверсифікований ринок, кадровий потенціал і технологічну адаптивність. Для українських підприємств така модель одночасно є умовою виживання в період високої невизначеності та передумовою інтеграції у конкурентне середовище Європейського Союзу. У довгостроковій перспективі саме здатність поєднати ефективність, резервність і швидкість адаптації визначатиме не лише виживання підприємства, а й його спроможність використовувати нові ринкові можливості.

Список використаних джерел:

1. World Bank Group, Government of Ukraine, European Commission, United Nations (2026). Ukraine – Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5): February 2022 – December 2025. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2026-04/ukraine-fifth_rapid_damage_and_needs_assessment.pdf.pdf
2. European Bank for Reconstruction and Development (2025). Ukrainian SMEs in “conservation mode”, new EBRD research shows. EBRD Press Office, 22 July 2025. URL: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2025/ukrainian-smes-in--conservation-mode---new-ebrd-research-shows2.html#>